

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

AÇIKLAMALI KIRK HADİS-İ ŞERİF

Faruk Yılmaz
(İmam-Hatip)

1443 / 2022

AÇIKLAMALI KIRK HADİS-İ ŞERİF

Yazar

Faruk YILMAZ
(İmam-Hatip)

faruk.mucahid.1@gmail.com

.....

5486 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince
bu kitabın tüm Yayın Hakları Yazar'a aittir.
Bu eser izin alınmadan basılamaz, aktarılamaz,
çoğaltılamaz.

**DİĞER ÇALIŞMALARIMIZA AŞAĞIDAKİ KARE
KODLARI OKUTARAK ULAŞABİLİRSİNİZ:**

**GÜZEL AHLAK VE KÖTÜ
AHLAK KİTABI**

HATIRLATAN MEKTUP

**ÖZET EHL-İ SÜNNET
İTİKADI**

**KİŞİNİN İMÂNSIZ ÖLMESİNE
SEBEP OLAN ŞEYLER**

ÖNSÖZ

Allah Teâlâ'ya Hamd olsun, O'nun kıymetli Rasulü'ne, âl ve ashabına salât ve selam olsun. Bundan sonra:

İslam kaynakları, temelde ikidir:

1. Kuran-ı Kerim ve
2. Sünnet-i Seniyye.

Sünnet: Peygamber Efendimiz ﷺ in **söz, fiil ve takrirlerinden** oluşur. Peygamber Efendimiz ﷺ in sözlerinin, fiillerinin ve takrirlerinin toplandığı kitaplara hadis kitapları denir.

Hadis kitapları genellikle Peygamber Efendimiz ﷺ in kıymetli sözlerini bizlere aktarır.

Meşhur olmuş 9 hadis kitabı vardır ki onlar:

- 1-Sahih-i Buhârî
- 2-Sahih-i Müslim
- 3-Sünen-i Ebû Dâvûd
- 4-Sünen-i Tirmizî
- 5-Sünen-i Nesaî
- 6-Sünen-i İbn-i Mace
- 7-Sünen-i Dârimî
- 8-Muvatta-ı Mâlik
- 9-Müsned-i Ahmed

kitaplarıdır. Bu kitaplar dışında daha bir çok hadis-i şerif kitabı vardır. Bu hadis kitaplarındaki hadis-i şeriflerin çoğu birbirine benzerdir. Her imkanı olan Müslümanın bu kitapları okuması gerekir.

Hadis-i şerif, ezberlemek ve onu başkalarına ulaştırmak çok sevaptır. Peygamber Efendimiz ﷺ kendisinden hadis işitip onu ezberleyen ve onu başkalarına aktaran kimselere dua etmiştir ve şöyle buyurmuştur:

نَصَرَ اللَّهُ أَمْرًا سَمِعَ مِنَّا حَدِيثًا فَحَفِظَهُ حَتَّى يُبْلَغَهُ ؛
فَرَبَّ حَامِلٍ فَفَهِيَ إِلَى مَنْ هُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ، وَرَبَّ حَامِلٍ فَفَهِيَ لَيْسَ بِفَقِيهِ

"Allah bizden bir Hadis işitip de onu [başkasına] ulaştırmaya kadar ezberleyen/koruyan kimsenin [yüzünü] güzelleştirsin. Nice kendinden daha fakih olana fıkıh taşıyan vardır ve nice fıkıh taşıyan vardır ki kendisi fakih değildir." [Ebû Dâvûd:3660, Tirmizî: 2656]

Biz de bu ve benzeri hadis-i şeriflerden yola çıkarak sizlere bir demet hadis-i şerif sunmak istedik. Hadis-i şerifi kırk sayısı ile sınırlandırmamızın sebebi: Hem okunması kolay olsun, hem - senedi zayıf olsa da - "kırk hadis ezberleyen kimselerin fakihlerden olacağı" ile alakalı habere uygun düşün hem de kırk hadis ile alakalı çalışma yapan önceki âlimlere mutabaat olsun.

Biz bu "Açıklamalı Kırk Hadis-i Şerif" çalışmamızda hadis-i şeriflerin kısa olmasına özen gösterdik ki ezberleyen için kolaylık olsun.

Seçtiğimiz hadis-i şeriflerin içeriğinin günümüzün sıkıntılarına ışık tutan hadis-i şerifler olmasına özen gösterdik ki okuyan o konularda uyanık bulunsun ve günaha düşmesin.

Kusur ve hata bizden, tevfik ve inayet Allah Teâlâ'dandır.

Hazırlayan: Faruk Yılmaz [İmam-Hatip]

Son düzenleme tarihi: 4 Recep 1443 / 5 Şubat 2022

Birinci hadis-i şerif:

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَىٰ

"Şüphesiz ameller niyetlere göredir ve her kişi için niyet ettiği şey vardır." [Buhârî:1, Müslim:1907, Ebû Dâvûd:2201, Tirmizî:1647 ve diğerleri]

Açıklama: Niyet amellerin kabul olması için şarttır. Niyeti Allah Teâlâ'yı razı etmek olan kazanır. Âdet ile ibadeti ayıran şey niyettir.

Ayrıca bu hadis-i şerifte hayra niyet etmeyi çoğaltmaya teşvik vardır çünkü Allah Teala yapamamış olsa bile kişinin niyetine göre iyiliğin veya ibadetin sevabını yazar.

İkinci hadis-i şerif:

مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ

"Kim bu işimizde onda olmayan bir şey ortaya koyarsa o red olunmuştur." [Buhârî:2697, Müslim:1718 ve diğerleri]

Açıklama: hadis-i şerifte geçen "Bu işimizde" ile kast olunan İslam dini'dir. Yani dinde olmayan bir şeyi dine sokmaya çalışmak reddolunmuştur, kabul görmez. Kişiyi günaha sokar.

Bidat iki kısımdır: Kötü bidat. İyi bidat. Kötü bidat da iki kısımdır: Haram bidat. Küfür bidat. Kim dine haram bidat sokarsa büyük günah işlemiş olur. Onun icât ettiği bidati yapanların günahı da ona yüklenir. -Allah Teâlâ muhafaza eylesin.-

Üçüncü hadis-i şerif:

الَّذِينَ التَّصِيحَةُ

"Din samimiyettir." [Müslim:55, Ebû Dâvûd:4944, Nesaî:4197]

Açıklama: hadis-i şerifte geçen "التَّصِيحَةُ" kelimesi iki anlama da gelmektedir. Nasihat ve samimiyet. Fakat biz samimiyet manasını tercih ettik.

Evet, şüphesiz ki bu Din samîmî olanlarca yaşanır. Bu dini bozanlar samîmîyetsizlerdir. Herkes Allah Teâlâ'ya, Rasûlüllah ﷺ'e, Kuran-ı kerim'e, Müminlerin emirlerine ve bütün Müslümanlara karşı samîmî olmalıdır.

Dördüncü hadis-i şerif:

وَفَتْاحُ الْجَنَّةِ الصَّلَاةُ

"Cennetin anahtarı Namaz'dır."

[Tirmizî:4, Ahmed:14662]

Açıklama: 5 vakit namaz kadın-erkek, yolcu-mûkim Müslüman, akıllı ve buluğa ermiş olan herkese farzdır.

Cuma namazı erkeklere farzdır. Ramazan ve Kurban Bayramı namazları kendilerine cuma farz olanlara vaciptir.

Namaz, hem îmân, hem zikir, hem şükür, hem günahlar için temizlik, hem Cennetin anahtarıdır.

Anahtarsız evin kapısından geçmek mümkün olmadığı gibi namazsız Cennetin kapısından geçmek mümkün değildir.

Namazı terk etmeyi alışkanlık haline getirenlerin küfür üzerine ölmelerinden korkulur.

Beşinci hadis-i şerif:

مِفْتَاحُ الصَّلَاةِ الْوُضُوءُ

"Namazın anahtarı abdesttir/temizliktir" [Tirmizî:4, Ahmed:14662]

Açıklama: Abdest alırken azalara suyu güzelce ulaştırmak özellikle topuklara ve dirseklere suyun ulaşmasını sağlamak lazımdır. Abdest öncesinde tuvalette tahareti güzel yapmak, üzerine idrar sıçratmamak lazımdır. Abdestsiz namaz olmadığına göre elimizden gelenin en güzelini yapmaya çalışmamız lazımdır.

Altıncı hadis-i şerif:

دَعْ مَا يَرِيكَ إِلَى مَا لَا يَرِيكَ

"Seni şüphelendiren şeyi seni şüphelendirmeyecek şeye bırak." [Tirmizî:2518, Darimî:2574, Nesâî:5711, Ahmed:1723]

Açıklama: Haram bellidir, helal bellidir. Bu ikisi arasında herkesin kestiremediği şüpheli şeyler vardır.

Harama düşerim korkusu ile şüpheliyi terk etmek Rasûlullah ﷺ in tavsiyesi veya emridir.

Buna vera' denir. Şüphesiz ki doğruluk kişide gönül huzuru oluşmasına vesile olur. Yalan ise gönülde şüphe ve sıkıntı meydana gelmesine sebep olur.

Bize düşen de mümkün mertebe şüpheli şeylerden uzak durmaktır.

Yedinci hadis-i şerif:

الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ

"Müslüman, diğer Müslümanların onun dilinden ve elinden emin olduğu kimsedir."

[Buhârî:10, Müslim:40 ve diğerleri]

Açıklama: Müslümanın Arapçası Müslim'dir. Müslim ise âlemlerin Rabb'i Allah Teâlâ'ya teslim olan kişi demektir. [Bak:Bakara:131]

Müslüman, ne dili ile ne eli ile insanlara eziyet etmez, zarar vermez. İşte bu, gerçek Müslümanlıktır.

Bunu başardığımızda yer yüzünde huzur ve güven meydana gelir. Aksi taktirde kişi zalim olur Allah Teâlâ ise zalimleri sevmez. [Bak:Al-i İmran:57]

Sekizinci hadis-i şerif:

الْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ

"[Gerçek] Muhacir Allah'ın yasakladığı şeylerden hicret eden kimsedir." [Buhârî:10, Ebû Dâvûd:2481, Nesaî:4996]

Açıklama: Bilindiği gibi Muhacir bir yerden bir yere çeşitli sebeplerden dolayı göç eden kimselere denir.

Mekke'deki zulumden kaçarak medineye gelen sahabelerin her birine Muhacir denir.

Fakat Allah Rasûlü ﷺ hicrete farklı bir boyut kazandırarak gerçek hicretin Allah Teâlâ'nın haram kıldığı şeylerden kaçmak olduğunu bizlere öğretmiştir.

Artık medineye hicret yoktur ama haramlardan helallere veya farzlara hicret hâlâ devam etmektedir...

Dokuzuncu hadis-i şerif:

الْغِنَاءُ يُبْدِئُ الْبِقَاقَ فِي الْقَلْبِ

"Şarkı kalpte nifak çıkartır/çimlendirir" [Ebû Dâvûd:4927]

Açıklama: Şarkı: Terennüm etmek ve bir takım şeyler mırıldanmak anlamına gelir. Sadece mırıldanmak bir şeyler söylemek haram değildir. Haram olan şarkı:

Erekeklere kadın tarafından seslendirilen, erkek tarafından seslendirilse bile içeriğinde Allah Teâlâ'ya isyan, kadere isyan, içki ve uyuşturucuya teşvik, zinaya teşvik, sevgili edinmeye teşvik gibi haramlar bulunan şarkılardır. Hatta bazı şarkıların sözleri kişiyi dinden çıkarır, küfre sokar. Böyle şarkılar ister çalgısız söylensin ister çalgı ile söylensin haramdır. Çalgı ile olursa haramlığı artmış olur...

Kalbimizde münafıklık tohumunun yeşermesini istemiyorsak haram olan şarkıları terk etmeliyiz...

Onuncu hadis-i şerif:

إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى الْوَلِيَّةِ ؛ فَلْيَأْتِهَا

"Sizden birisi ziyafete davet edildiği zaman ona gitsin." [Buhârî:5173, Müslim, 1429 ve diğerleri]

Açıklama: Hadis-i şerifte geçen "الْوَلِيَّةِ" sözlük anlamı itibariyle ziyafet demektir. Fakat hadis-i şerifin diğer rivayetlerinden anlaşılan düğün ziyafeti'dir. Mutlak manada yemek ziyafetine davet olduğu da söylenmiştir.

Fakat her ne şekilde olursa olsun, bir davet yerinde içkiler içiliyorsa, haram olan şarkılar çalıyorsa, kadınlar erkekler karışık ise, kadınlar erkekler ile birlikte dans edip göbek atıyorsa velhasıl haramlar işleniyorsa böyle bir davete icabet gerekmediği gibi böyle haram işlenen yerlere gitmek haramdır.

Onbirinci hadis-i şerif:

فَرَّقَى الْعَيْنَيْنِ النَّظْرُ، وَزَنَى اللِّسَانُ النَّطْقُ

"Gözlerin zinası bakmak, dilin zinası konuşmaktır." [Müslim:2657, Buhârî:6243, Ebû Dâvûd:2152 ve diğerleri]

Açıklama: Nikah dışı ilişkiye zina denir. Zinanın davetçileri vardır:

Mesela: Gözün zinası bakmak, dilin zinası konuşmak, elin zinası tutmak, ayağın zinası yürümek, burnun zinası koklamak, ağızın zinası öpmektir.

Bunlar zinanın davetçileridir ve haramdır ve zinanın bir çeşididir. Bu yüzden sevgili olmak bütün bu zina davetçilerini içine aldığı için haramdır.

Çünkü sevgili edinen kız veya erkek göz, el, ağız, burun, kulak, ayak zinası yapmaktadır en nihayetinde de zina etmektedirler. Bundan dolayı zinanın her türlüşünden sakınmalı ve sakındırmalıyız...

Onikinci hadis-i şerif:

مَنْ صَمَتَ نَجَا

"Kim susarsa kurtulur." [Tirmizî:2501, Darimî:2755, Ahmed:6481]

Açıklama: Yani kim ihtiyacı kadar konuşursa ve boş konuşmazsa ve haram konuşmazsa kurtuluşa erer. Çünkü insanın her konuştuğunu yazan hazır ve gözetleyici melekler vardır. [Bak:Kaf:18] Bu meleklerle 'Kıramen Katibîn' yani kıymetli yazıcılar denir. İnsanı helake götüren şey çoğunlukla dilinin ürettiği şeylerdir. Onun için "Susan kurtulur" [Tirmizî:2501]

Onüçüncü hadis-i şerif:

مَنْ حُسِنَ إِسْلَامُ الْمَرْءِ تَرَكَهُ مَا لَا يَغْنِيهِ

"Malayani'yi terk etmesi kişinin Müslümanlığının güzelliğindendir." [Tirmizî:2317, İbn-i Mace:3976]

Açıklama: Malayani: Ne dinen, ne dünya bakımından kişiyi ilgilendirmeyen ve dünyasına âhiretine faydası olmayan şeylerdir.

Kişi konuşmadığında veya yapmadığında günaha girmeyecekse böyle boş şeylerden yüz çevirmelidir ki iyi bir Müslüman olabilsin. Çünkü Malayani'yi terk etmek kişinin iyi bir Müslüman olduğunu gösterir.

Ondördüncü hadis-i şerif:

لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ

"Sizden birisi kendisi için sevdiği şeyi kardeşi için de sevmedikçe [gerçek manada] iman etmiş olmaz." [Buhârî:13, Müslim:45]

Açıklama: "İman etmiş olmaz" demek "Kamil manada iman etmiş olmaz" demektir. Nitekim insanlar kötü kimseler için "Bu insan değil" derler, bununla onun kamil manada bir insan olmadığını kast ederler.

Bu hadis-i şerif bizlere Müslümanın kendisi için sevip beğendiği şeyleri diğer Müslümanlar için de beğenmesi gerektiği, kendisi için sevmediği şeyleri başkalarına da yapmaması gerektiğini göstermektedir.

Kişi bu özelliğe ancak haset, kin, nefret, aldatma ve benzeri kötü sıfatları terk ederek elde edebilir.

Onbeşinci hadis-i şerif:

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُوْذِ جَارُهُ

"Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse komşusuna eziyet etmesin." [Buhârî:6018, Ebû Dâvûd:5154]

Açıklama: Hiçbir Mümin komşusuna eziyet etmemelidir. Bırakın eziyeti, komşularına karşı güler yüzlü, tahammülkâr ve anlayışlı olmalıdır. Komşu komşuya muhtaçtır. Komşusu açken tok yatan Müslüman, kâmil iman sahibi bir kimse değildir.

Komşuya iyilik yapmak çok sevaptır. Komşunun emanetine sahip çıkmak imanın gereğidir. Komşunun komşu üzerinde hakkı vardır bu hakkı çiğnememeli, kimseye eziyet ve zarar vermemelidir.

Onaltıncı hadis-i şerif:

سِيَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ، وَقَتَالُهُ كُفْرٌ

"Müslümana sövmek fâsıklıktır, onu [öldürmeyi helal sayarak] öldürmek küfürdür." [Buhârî:6044, Müslim:64]

Açıklama: Fâsıklık: Allah ve Rasulüne itaatten çıkmak demektir ki isyandan daha şiddetlidir.

Rasûlullah Efendimiz ﷺ in burada isyan kelimesini değil de fâsıklık kelimesini kullanması Müslümanın hakkının ne kadar büyük olduğunu gösterir.

Hiç bir Müslüman dilini sövmeye/ küfretmeye alıştırmamalıdır. Müslümanı aşağılayan her söz, sövmek kapsamına girer.

Bazılarının "Öküz!", "Mal!" gibi kelimeleri kullandıklarını duyarsınız, bu da sövmeye dahildir.

Gerek bel altı, gerek bel üstü bütün hakaret çeşitlerinden sakınmamız gerekir...

Müslüman şerefli, hiç kimse hakaret ederek Müslümanın onurunu zedelememelidir.

Yoksa kendisi Allah Teâlâ katında fâsıklardan olur.

Onyedinci hadis-i şerif:

أَبْغَضُ الْحَالِلِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى الطَّلَاقُ

"Allah Teâlâ'ya helalin en sevimsiz olanı boşamadır."
[Ebû Dâvûd:2178, İbn-i Mace:2018]

Açıklama: Boşamak, evlenmek gibi helal olan bir şeydir. Fakat Allah Teâlâ, helal kılmış olmasına rağmen boşama ve boşanmaları sevmez. Çünkü boşamanın kendisi mübah olsa da bir çok harama sebep olur.

Mesela: Boşayan adam iddet müddeti içinde kadının ve çocukların nafakasını vermez veya iddeti bitmiş olan kadın eski kocasından -batılı kanunlara göre hüküm veren- mahkemenin kararı ile zorla nafaka almaya devam eder veya adam boşanmış olmasına rağmen eski karısını kıskanıp cinayet işler veya döver veya aile dağıldığı için çocuklar İslamî şekilde eğitilemez veya adam boşadığı halde kadının mehrini teslim etmez...

Onun için boşanma fikri her zaman en başta değil en sonda olmalıdır...

Onsekizinci hadis-i şerif:

الْمَرْأَةُ عَوْرَةٌ، فَإِذَا خَرَجَتْ اسْتَشْرَفَهَا الشَّيْطَانُ

"Kadın avrettir, dışarı çıktığı zaman şeytan ona göz diker." [Tirmizî:1173]

Açıklama: Kadının fitne korkusu yoksa elleri ve yüzü hariç bütün vücudu avrettir, örtülmesi farzdır. Allah Teâlâ Müslüman kadınlara Cilbab giymeyi emretmiştir. [Bak:Ahzâb:59]

Cilbab: Eller ve yüz hariç bütün bedeni örten, süslü olmayan, parfümlenmemiş, şeffaf olmayan, erkeklerin elbisesine benzemeyen, üzerinde dinen uygun olmayan yazıların olmadığı dış örtüsüdür. Bu çarşaf olur, pardüse olur, ferace olur.

Fakat günümüzde pardüse ve feraceleri dar ve süslü yapmaktadırlar böyle pardüse ve feracelerin giyilmesi caiz değildir.

Kadın avrettir, tesettürsüz/cilbabsız dışarıya çıkarsa şeytan ona göz diker ve onun sebebiyle erkekleri günaha sokar.

Onun için kadınların Cilbab emrini tutmaları gerekir ki ne kendileri ne başkaları harama girmesin...

Ayrıca **tesettürün modası olmaz. Tesettür tarz değil farzdır...**

Ondokuzuncu hadis-i şerif:

الْحَيَاءُ خَيْرٌ كُلِّهِ

"Hayâ [yâni utanma duygusu] bütünüyle hayırdır."
[Ebû Dâvûd:4796, Ahmed:19817]

Açıklama: Bazı insanlar yüzü kızarıp sıkılınca utanma duygusunu kötü bir şey zannederler hâlbuki "Hayâ bütünüyle hayırdır." çünkü hayâ îmandandır.

Hayâ, insanı günaha düşmekten korur. Bir insanda utanma duygusu yok olursa her türlü günahı çekinmeden işler.

İnsan çevresinden utanmayı bilmezse Allah Teâlâ'dan da utanmayı bilmez. İnsan hayâsını azaltmak yerine hayâsını artırmaya çalışmalıdır...

Yirminci hadis-i şerif:

مَا مِنْ شَيْءٍ أَثْقَلُ فِي الْمِيزَانِ مِنْ حُسْنِ الْخُلُقِ

"Mizanda güzel ahlaktan daha ağır hiçbir şey yoktur."
[Ebû Dâvûd:4799, Tirmizî:2002, Ahmed:27517]

Açıklama: Namaz günde 5 vakit farzdır. Güzel ahlâk ise 24 saat farzdır.

Müslüman mümkün olduğunca bütün güzel hasetleri kendinde toplamalı ve bütün kötü huyları terk etmeye gayet etmelidir.

Çünkü İslam güzel ahlaktır. Güzel ahlâk o kadar kıymetlidir ki nafilâ oruç ve nafilâ namazdan daha faziletlidir. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz ki güzel Ahlâk sahibi, güzel ahlâkı sayesinde [çokça nafilâ] oruç tutan ve [çokça nafilâ] namaz kılan kimsenin derecesine ulaşır."
[Tirmizî:2003]

Yirmibirinci hadis-i şerif:

إِنَّ الصَّدَقَةَ لِتُطْفِئَ غَضَبَ الرَّبِّ، وَتَدْفَعُ مِيتَةَ الشُّوْءِ

"Şüphesiz ki sadaka Rabb'in gazabını söndürür ve kötü ölümü defeder." [Tirmizî:664]

Açıklama: Sadaka ne mübarek bir ibadettir ki alan da kazanıyor veren de kazanıyor. Alan ihtiyaç sahibi, ihtiyacını görüyor ve gönlü hoş oluyor.

Veren de sevap kazanıyor ve Yüce Allah'ın ona olan gazabı sönmüş oluyor ve yıkıntı altında kalmak, yukardan düşmek, boğulmak, yanmak, ölüm anında şeytanın imanı çalması, Allah yolunda savaş esnasında

kaçarken öldürölmek, aniden ölmek, herkesin gözü önünde asılarak veya çarmıha gerilerek öldürölmek gibi kötü ölümü - en doğrusunu Allah Teâlâ bilir - defediyor.

Şu da var ki veren el alan elden üstündür.

[Bak:Buhârî:1429] Onun için veren el olma gayreti içinde olalım...

Yirmiikinci hadis-i şerif:

إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ ؛ فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْخَطَبَ

"Hasetten sakının; Çünkü hased ateşin odunu yediğı gibi iyilikleri yer bitirir." [Ebû Dâvûd:4903]

Açıklama: Hased: Mal, makam, elbise, araba, sevgi gibi dünyevî işlerde kişinin başkasını çekememesi, karşısındaki insana o nimeti yakıştıramayıp ona kendisinin lâıık olduğunu düşünmesi ve onun elinden o nimetin gitmesini istemesidir.

Hased eden kişi, çok büyük günah işlemektedir. Çünkü Allah Teala'nın takdîrine rızasızlık göstermektedir. Mal, makam... gibi dünyevî şeyler imtihan sebebidir, hased etmeye luzum yoktur. Hem haset edenin huzuru olmaz. Kimsenin elindekine göz dikmeyi Allah Teâlâ'nın takdîrine razı olmak lazımdır ki insan dünyada ve ahirette rahat etsin...

Yirmiüçüncü hadis-i şerif:

مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ

"Kim bir topluma benzerse/taklid ederse/uyarsa o da onlardandır." [Ebû Dâvûd:4031, Ahmed:5114]

Açıklama: Müslüman, kendini kâfirlere ve münafıklara benzetmez. Onların bayramında onlara ortak olmaz. Yılbaşında hristiyanlar gibi çam süsleyip noel kutlamaz. Mecusilerin nevrüz gününe iştirak edip ateş üzerinden atlamaz...

Âlimlerin ittifakıyla her kim Müslüman olmayanların bayramlarına ta'zim ederse ve kutlarsa kâfir olur. Onun için Müslüman, kâfirlerin bayramlarına iştirak ve ta'zim etmez.

Kendini kâfirlere benzeten kâfir, münafıklara benzeten münafık, fasıklara benzeten fâsık, salihlere benzeten salih, sadıklara benzeten sadık olur... Kişi sevgisini nereye akıtırса itikadı ve ameli de o yöne akar ve neticede onlardan olur...

Yirmidördüncü hadis-i şerif:

قُلْ: آمَنْتُ بِاللّٰهِ ثُمَّ اسْتَوْتُمْ

"Allah'a îmân ettim de! Sonra istikamet üzere ol!"

[Müslim:38]

Açıklama: Bir gün Süfyan bin Abdullah Es-sekafi radiyallahu anhu Peygamber Efendimiz ﷺ e "Ya Rasûlallah! Bana İslam hakkında öyle bir söz söyle ki senden sonra hiç kimseye ondan sormayayım." dediği zaman yukarıdaki hadis-i şerifi buyurmuştur. Evet, bu söz çok vecizdir.

Allah Teâlâ'ya îmân ile bütün iman edilmesi gerekenler, istikamet sahibi olmakla da bütün taatlere devam ve haramlardan kaçınmaya ölünceye kadar devam edilmesi gerekenler bu cümle içine girmiş oldu.

İnsan için beş şey lazımdır:
1-îmân. 2-İlim. 3-Amel. 4-İhlas. 5-istikamet.
Bunlardan biri olmadığı zaman insan kaybedenlerden olur. - Allah Teâlâ muhafaza eylesin -

Yirmibeşinci hadis-i şerif:

الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ , وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي نَفْسِكَ وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلَعَ عَلَيْهِ النَّاسُ

"İyilik, güzel ahlâk'tır. Kötülük ise içine yerleşen ve insanların bilmesini istemediğin şeydir."

[Müslim:2553, Tirmizî:2389]

Açıklama: İyilik, kalbte rahatlık ve huzur oluşturan, şeriatın güzel gördüğü, güzel ahlâk'tır. Kötülük ise kalbe yerleşen ve şüphe oluşturan ve kişinin insanların duymasını ve bilmesini istemediği şeydir.

İnsan bir şeyin iyi mi kötü mü olduğunu kestiremezse kalbine danışırsa Allah Teâlâ'nın kalbine attığı ilham ile onu bulabilir. [Bak:Darimî:2575]

Tabii bu, kalbi kararmamışlar için geçerlidir. Kalbi katılaşmış ve kararmış olan kimse doğruyu eğriyi bilemez...

Yirmialtıncı hadis-i şerif:

طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ

"İlim talebi her Müslüman'a farzdır." [İbn-i Mace:224]

Açıklama: Allah Teala'nın ilk emri "Oku!" [Alak:1] Yâni öğren! İlim talep et! Tabii, ilk önce Rabb'ini tanı! Peygamberini tanı! Dinini öğren! Haramı-helali öğren! Sonra dünya ilimlerini tahsil et!

Günümüzün seküler zihniyetlileri gibi olmamak gerekir. Onlara göre "Din ilmi lazım değil, bilim lazım." İslam'a göre ise ilim ve bilim ikisi de lazım ama önce îmân ve din ilmi lazımdır. İlimden bir mesele öğrenmek bin rekat nafîle namaz kılmaktan daha faziletlidir. [Bak:İbn-i Mace:219] Onun için Müslüman öğrendiğini kâr bilir, küçümsemez.

Yirmiyedinci hadis-i şerif:

إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ ؛ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ

"Zandan sakının; Çünkü zan sözün en yalanıdır."
[Buhârî:6066, Müslim:2563]

Açıklama: Zan [şüphe, tahmin] iki kısma ayrılır:
Su-i zan ve Hüsn-ü zan. Su-i zan [Kötü zan]: İhtimalin
şer tarafını tercih etmektir. Aklına gelen kişilere
töhmets etmektir.

Mesela: "Bu işi yapsa yapsa falanca yapmıştır."
şeklinde düşünmek gibi.

Hüsn-ü zan [iyi zan]: İhtimalin iyi tarafını tercih
etmektir. Kimseye töhmets etmeyip iyi düşünce
beslemektir.

Mesela: "Yok yok bu işi o yapmamıştır." şeklinde
düşünmek gibi.

Su-i zan, haram olduğu gibi hüsn-ü zanda bulunmak
sevaptır. Çünkü zan çoğu kez doğru çıkmaz ve bir çok
harama sebep olur. Mesela: Tekfire, iftiraya,
boşanmaya, zulme... sebep olur.

Yirmisekizinci hadis-i şerif:

لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ

"Kul, hayrı ve şerri ile kader'e î mân edinceye kadar iman etmiş olmaz." [Tirmizî:2144]

Açıklama: Î mânın altı şartı vardır: 1-Ortak koşmadan Allah'a î mân. 2-Meleklerine iman. 3-Kitaplarına î mân. 4-Peygamberlerine iman. 5-Ahiret gününe î mân. 6-Hayrı ve şerri ile kader'e î mân. [Bak:Müslim:8, Ebû Dâvûd:4695, Tirmizî:2610]

Her kim kader'e î mân etmezse mümin olamaz! İnsanlar içinde "Kader'e î mân etmek şart değil, o sonradan çıkmıştır." diyerek kaderi inkâr edenler münafıklardır ve Kuranı ve Peygamberi ve ümmetin icmasını yok sayanlardır.

Allah Teâlâ mealen şöyle buyurur: "De ki Bize Allah'ın yazdığından başkası isabet etmez..." [Tevbe:51]

Yirmidokuzuncu hadis-i şerif:

أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

"Zikrin en faziletlisi "Lâ ilâhe illallâh", duanın en faziletlisi "Elhamdülillah" demektir." [Tirmizî:3383, İbn-i Mace:3800]

Açıklama: Zikir: Hatırlamak, yâd etmek, anmak demektir. Zikir dört çeşittir:

- 1-Açık zikir: Dil ile Allah, Lâ ilâhe illallâh, Sübhânallah, Elhamdülillah, Allahuekber... demek gibi.
- 2-Gizli zikir: Kalp ile Allah Teâlâ'yı zikretmek.
- 3-Azalar ile zikir: Kişinin azalarını Allah Teâlâ'nın emrine uygun kullanmasıdır.
- 4-Tefekkür ile zikir: Allah Teala'nın nimetlerini, kudretini ve âyetlerini düşünmek.

İnsan, daima Rabb'ini hatırlamalıdır/ zikretmelidir.

Bu, Allah Teâlâ'nın bir emridir:

"...Allah'ı ayakta, otururken ve yanlarınız üzerine yatarken zikredin..." [Nîsa:103]

Otuzuncu hadis-i şerif:

رَأْسُ الْأَمْرِ الْإِسْلَامُ، وَعَمُودُهُ الصَّلَاةُ، وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ الْجِهَادُ

"İşin başı İslam [yâni müslüman olmak], onun direği Namaz, onun tümseğinin zirvesi Cihâddır."

[Tirmizî:2616, Ahmed:22016]

Açıklama: Hadis-i şerifte İslam'a baş dendi. Çünkü şehâdet getirip Müslüman olmak cesedin başı gibi diğer amellerin geçerli olabilmesi için şarttır.

Nasıl ki başsız vücut ayakta duramazsa Müslüman olmadan yapılan amel ayakta duramaz, Allah Teâlâ

katında makbul olmaz.

Namaz, İslam'ın direğine benzetildi. Çadırlarda orta direk vardır o bütün çadırı ayakta tutar. Nasıl ki direk çadırı ayakta tutuyorsa Namaz da kişinin Müslümanlığını ayakta tutmaktadır.

Cihâd, tümseğin zirvesine benzetildi. Bununla Cihâdın zorluklarına işaret edilmek ile birlikte çok yüksek bir amel olduğu ifade edilmiş oldu.

Otuzbirinci hadis-i şerif:

كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ

"Hepiniz gözeticisiniz hepiniz yönetimi altında bulananlardan mesûlsünüz" [Buhârî:893, Mümin:1829]

Açıklama: Devlet reisi gözeticidir, yönetimi altında bulananlardan mesûldür. Koca gözeticidir, hanımından çocuklarından mesûldür.

Kadın gözeticidir, çocuklarından ve evinden mesûldür. Köle gözeticidir, efendisinin malından mesûldür. [Bak:Müslim:1829] Patron gözeticidir, işçisinden mesûldür...

Yâni herkesin mesûl olduğu bir alan vardır. Herkes o mesûl olduğu alanı gözetmek, tebasının maslahatını düşünmek ve İslam'a göre yönetmek zorundadır.

Otuzikinci hadis-i şerif:

لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ

"Zarar vermek de yoktur zarara zararla karşılık vermekte yoktur." [İbn-i Mace:2341, Ahmed:2865, Malik:2171]

Açıklama: İslam zararı ortadan kaldırır. Ne zarara izin verir ne zarara zararla karşılık vermeye izin verir. Ancak kısas bundan hariçtir [Bak:Bakara:178]

Kişinin kendine veya başkasına zarar vermesi haram olduğu gibi verilen zarara zarar ile karşılık vermek de haramdır. Çünkü zarar şeran giderilir.

Örneğin: Bir kimse evinden komşusunun avlusuna bakan bir pencere açsa diğer komşunun da misilleme yaparak pencere açmasına izin verilmez ve ilk pencere açanın pencereyi kapatması sağlanır. Çünkü ilk pencere açan zarar vermiştir, zarara zararla karşılık verilmez, zarar ortadan kaldırılır...

Otuzüçüncü hadis-i şerif:

اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ، فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ

"Yarım hurma ile olsa bile ateşten sakının, eğer [onu da] bulamazsanız o zaman güzel sözle [ateşten korunun]" [Müslim:1016, Darimî:1698, Ahmed:18253]

Açıklama: Bu hadis-i şerif, hem sadakanın çeşitliliğinden bahsediyor hem de hiç bir sadakayı küçük görmememiz gerektiğine gönderme yapıyor.

"Yarım hurmadan ne olur?!" dememek lazım. İnsan o yarım hurmalık sadaka ile de Cehennemden kurtulabilir.

Sadaka sadece mal ile yapılan bir ibadet değildir. Güzel söz de sadakadır. Hatta "Her iyilik bir sadakadır" [Buhârî:6021]

Otuzdördüncü hadis-i şerif:

الرَّبَا سَبْعُونَ حُوبًا ، أَيْسَرُهَا أَنْ يَنْكِحَ الرَّجُلُ أُمَّهُ

"Faiz yetmiş çeşit günahtır. O günahların en hafifi kişinin annesi ile zina etmesidir." [İbn-i Mace:2274]

Açıklama: Faiz: Haksız bir şekilde para alışverişinden veya borçtan kazanılan fazlalıktır. Kumar parası da faizdir.

Loto, toto, ganyan ve benzeri de kumardır. Faizin en düşük olanı dahi çok büyük bir haramdır. Hadis-i şerifte de beyan edildiği gibi faizin yetmiş çeşit günahından en düşük olanı kişinin annesi ile zina etmesi kadar günahtır. Faizi almak ve vermek, yazıcılığını veya şahitliğini yapmak haramdır. [Bak:Tirmizî:1206]

Her kim faiz ile mal çoğaltırsa onun sonu dünyada fakirlik, âhirette de Cehenneme girmektir [Bak:İbn-i Mace:2279]... Onun için tevbe kapısı kapanmadan önce tevbe edelim.

Otuzbeşinci hadis-i şerif:

الْكِبْرُ بَطْرُ الْحَقِّ، وَغَمَطُ الْتَالِسِ

"Kibir: Hakkı/ Doğruyu kabul etmemek ve insanları küçük görmektir." [Müslim:91, Tirmizî:1999, Ahmed:3644]

Açıklama: Kibrin iki yönü vardır:

- 1-Kendisine büyük yada küçük doğru bir söz söylediği zaman onu kabul etmemek.
- 2-İnsanlara küçümseyerek bakmak.

Onun için bunlardan birini veya her ikisini kendinde bulunduran kişi kibirlidir.

"Kalbinde hardal tanesi ağırlığı kibir bulunan hiç bir kimse Cennete giremez." [Müslim:91] Bundan dolayı hiç birimiz, bize hakk söz söylendiği zaman itiraz etmeyelim, nefsimizi ezip hakkı kabul edelim ve kimseyi küçük görmeyelim...

Otuzaltıncı hadis-i şerif:

كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ ؛ دَمُهُ وَمَالُهُ وَعَرَضُهُ

"Her Müslümanın diğer Müslümana kanı, malı ırzı haramdır." [Müslim:2564, İbn-i Mace:3933, Ebû Dâvûd:4882]

Açıklama: Müslüman bir Müslümanın kanını dökemez, onu yaralayamaz, onu öldüremez.

Müslüman, Müslümanın en küçük bir malına dahi dokunamaz, onu zimmetine geçiremez.

Müslüman, Müslümanın ırzına dil uzatamaz. Irz: Onur, şeref, itibar, saygıdeğerlik, kıymet demektir.

Yani Müslüman, hiçbir Müslümanın onur ve şerefini - gıybet, iftira, hakaret, töhmet gibi şeyler ile zedeleyemez...

Onun için bir Müslüman'a "Şerefsiz!" demek caiz değildir. Çünkü o her ne kadar günahı olsa da şerefini imanından almaktadır...

Otuzyedinci hadis-i şerif:

مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نُحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ

"Hiç bir baba çocuğa güzel edepten daha faziletli bir hediye vermemiştir." [Tirmizî:1952, Ahmed:15403]

Açıklama: Her anne ve baba çocuğunu güzel bir terbiye ve güzel bir ahlak ile yetiştirmelidir. Çocuklarını Allah Teâlâ'nın emrini tutan, yasaklarından kaçan takvâ sahibi kimseler olarak yetiştirme gayret ve çabası içinde olmalıdır.

Çocuklarını haramlardan sakındırmak, onlara farzları emretmek anne ve babanın görevidir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: "Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun." [Tahrim:6] Yani onları Cehenneme sokacak kötü ahlâktan ve haramlardan sakındırın ki Cehennem ateşinden onları korumuş olasınız...

Otuzsekizinci hadis-i şerif:

رِضَا الرَّبِّ فِي رِضَا الْوَالِدِ، وَسَخَطُ الرَّبِّ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ

"Rabb'in rızası babanın rızasındadır, Rabb'in gıazabı babanın öfkesindedir." [Tirmizî:1899]

Açıklama: Hadis-i şerifte geçen الوالد kelimesi her ne kadar baba manasında ise de anne ve babayı içine almaktadır. Öyle olmasa bile kişide annesinin hakkı babasının hakkından daha fazla olduğuna göre babanın rızası böyleyse annenin rızası veya öfkesi daha evladır...

Öyleyse her çocuk, her genç, her kişi İslam'a uygun işler yaparak anne ve babasını razı etmeye çalışmalıdır. Onlara "öf!" bile dememelidir.

Meşru emirlerini yerine getirmeli gönüllerini kazanmalıdır. Ancak şunu unutmamalıyız ki "Allah'a isyanda mahluka itaat yoktur"...

Otuzdokuzuncu hadis-i şerif:

أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةُ عَدْلٍ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ

"Cihâdın en faziletlisi zalim hükümdarın yanında doğruyu konuşmaktır/hakkı söylemektir."

[Ebû Dâvûd:4344]

Açıklama: İyiliği emir ve kötülükten alıkoymak farz-ı kifaye'dir. [Bak:Al-i İmran:104] Ancak başka yapacak yoksa farz-ı ayn olur. Nasihat eden kimsenin: İhlâslı olması, konuyu iyi bilmesi, yumuşak üslup kullanması ve sabırlı olması gerekir.

En önemli davet îmân davetidir. Sonra tevbe davetidir. Sonra bidatlerden sakındırmak, sonra haramlardan nehyetmek, sonra farzları ve vacipleri emretmek gelir. Sünnet ve müstehapları tavsiye etmek müstehaptır.

Bir kimse zalim bir yönetici veya hükümdarın yanında hakkı anlatırsa en faziletli cihâdı yapmış olur... Çünkü adalet ve doğruluk için kendini tehlikeye atmıştır...

Kırkıncı hadis-i şerif:

اجْتَنِبُوا الْخَمْرَ ؛ فَإِنَّهَا أُمُّ الْخَبَائِثِ

"Şaraptan sakının çünkü o bütün kötülüklerin annesidir." [Nesaî:5666]

Açıklama: Hadis-i şerifte geçen الْخَمْر = hamr kelimesi sözlük anlamı olarak şarap demektir fakat hüküm olarak bütün aklı giderip sarhoş eden içki ve uyuşturucu maddelerini içine alır.

Çünkü Peygamber Efendimiz ﷺ hamr kelimesini şöyle açıklamıştır: "Her sarhoş eden hamr'dır ve her sarhoş eden haramdır." [Müslim:2003]

Yâni aklı giderip sarhoş eden bütün şarap, içki ve uyuşturucu maddelerini içmek veya kullanmak haramdır. Ve bunlar bütün günahların/kötülüklerin anası ve anahtarıdır. "Çoğu sarhoş edenin azı da haramdır." [Ebû Dâvûd:3681] Öyleyse "Sarhoş eden şeylerden kaçının!" [Ebû Dâvûd:3701]

İÇİNDEKİLER

Birinci hadis-i şerif: Niyet ile alakalı.....	7
İkinci hadis-i şerif: Bidat ile alakalı.....	7
Üçüncü hadis-i şerif: Samîmîyet ile alakalı.....	8
Dördüncü hadis-i şerif: Namazla alakalı.....	8
Beşinci hadis-i şerif: Abdest ile alakalı.....	9
Altıncı hadis-i şerif: Şüpheliden sakınmakla alakalı....	10
Yedinci hadis-i şerif: Güvenilirlikle alakalı.....	10
Sekizinci hadis-i şerif: Gerçek hicretle alakalı.....	11
Dokuzuncu hadis-i şerif: Şarkı ile alakalı.....	12
Onuncu hadis-i şerif: Ziyafete davet ile alakalı.....	13
Onbirinci hadis-i şerif: Göz zinası ile alakalı.....	13
Onikinci hadis-i şerif: Susmak ile alakalı.....	14
Onüçüncü hadis-i şerif: Malayani'yi terkle alakalı.....	15
Ondördüncü hadis-i şerif: Diyergamlık ile alakalı.....	15
Onbeşinci hadis-i şerif: Komşuya eziyetle alakalı.....	16
Onaltıncı hadis-i şerif: Sövmek ile alakalı.....	17
Onyedinci hadis-i şerif: Boşama ile alakalı.....	18
Onsekizinci hadis-i şerif: Tesettürle alakalı.....	19
Ondokuzuncu hadis-i şerif: Hayâ ile alakalı.....	20
Yirminci hadis-i şerif: Güzel ahlâk ile alakalı.....	20
Yirmibirinci hadis-i şerif: Sadaka ile alakalı.....	21
Yirmiikinci hadis-i şerif: Hased ile alakalı.....	22
Yirmiüçüncü hadis-i şerif: Benzemek ile alakalı.....	23
Yirmidördüncü hadis-i şerif: İstikamet ile alakalı.....	23
Yirmibeşinci hadis-i şerif: İyilik-kötülük ile alakalı....	24
Yirmialtıncı hadis-i şerif: İlim talebi ile alakalı.....	25

Yirmiyedinci hadis-i şerif: Zan ile alakalı.....	26
Yirmisekizinci hadis-i şerif: Kadere imanla alakalı....	27
Yirmidokuzuncu hadis-i şerif: Zikirle alakalı.....	27
Otuzuncu hadis-i şerif: İşin başı ile alakalı.....	28
Otuzbirinci hadis-i şerif: Mesûliyet ile alakalı.....	29
Otuzikinci hadis-i şerif: Zarar vermekle alakalı.....	30
Otuzüçüncü hadis-i şerif: Sadaka ile alakalı.....	30
Otuzdördüncü hadis-i şerif: Faizle alakalı.....	31
Otuzbeşinci hadis-i şerif: Kibirle alakalı.....	32
Otuzaltıncı hadis-i şerif: Müslüman'ın hürmeti.....	33
Otuzyedinci hadis-i şerif: Çocuğa verilecek edep.....	34
Otuzsekizinci hadis-i şerif: Baba'nın rızası.....	34
Otuzdokuzuncu hadis-i şerif: Hakkı söylemek.....	35
Kırkıncı hadis-i şerif: Hamr ile alakalı.....	36

وَمَا تَوْفِيقُنَا إِلَّا بِاللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ